

Предварително условие 6.1. “Воден сектор”

Изисква наличие на:

- а) **ценова политика за водите** (цени и такси), която осигурява на потребителите подходящи стимули **да използват водните ресурси ефективно**, и
- б) **адекватен принос на различните потребители на вода към възстановяването на разходите** за водни услуги на ниво, определено в одобрените планове за управление на речни басейни (ПУРБ) за инвестиции, подкрепени от програмите.

Условието съдържа 2 критерия:

- **Критерий 1.** В секторите, получаващи подкрепа от ЕФРР и Кохезионния фонд, държавата-членка е осигурила принос на различните потребители на вода към възстановяването на разходите за водни услуги по сектори в съответствие с член 9, параграф 1 от Директива 2000/60/ЕО, като се вземат предвид, където е целесъобразно, социалните, екологичните и икономическите последици от възстановяването, както и географските и климатичните условия на засегнатия регион или региони.
- **Критерий 2.** Приемане на планове за управление на речни басейни (ПУРБ) в съответствие с член 13 от Директива 2000/60/ЕО.

Критерий 1

Подкритерий 1 – Икономически анализ на водоползването (изпълнен)

Подкритерий 2. (за водовземане): Разработена е ценовата политика , изисквана от чл.9 от Рамковата директива за водите, като са взети предвид:

Икономическия анализ на водоползването (от подкритерий 1) ;

Принципът на възстановяване на разходите за водни услуги и в секторите подкрепяни от ЕФРР и КФ, адекватен принос на различните потребители в степен определена в одобрените ПУРБ (аналогично за ЕЗФРСР – условие 5.2);

Когато е уместно, социалните, екологичните и икономическите ефекти от възстановяването на разходите и географските и климатичните условия в региона;

Действие (1): Приемане на Наредба за нормите за водопотребление по чл.117а, ал.2 от Закона за водите.

Отговорни: МОСВ, МРРБ, МЗХ, МИ, МЕ, МТ, МЗ

Критерий 1

Необходимо е:

□ приемане на политически решение:

1. Ще бъде ли приемана Наредба за норми за водопотребление (като основание за обосноваване на по-ниска степен на възстановяване на разходите) **и за кои сектори;**

2. Как ще се осигури **изпълнение на условието** в секторите, които няма да бъдат включени в Наредбата, като например:

увеличаване на таксите за постигане на определена степен на възстановяване на разходите;

въвеждане на мерки за осигуряване на ефективност и повишаване на степента на възстановяване на разходите (напр. обратно водоснабдяване, повторно използване на водата, водоспестяващи технологии, внедряване на най-добри налични техники и др.)

предоставяне на обосновки за вече предприети действия, чрез които е постигната ефективност в сектора до прага на социална и икономическа поносимост

□ **В срок до края на януари ресорните министерства да осигурят:**

анализ и разпространение на детайлизираната статистическа информация по сектори и икономически дейности, изпратена им по електронна поща от МОСВ на 17 декември 2015 г.

участие на съответните браншови организации в срещите, които ще бъдат организирани

Критерий 1

Министерствата следва да осигурят информацията и участието за следните сектори:

МРРБ – за общественото водоснабдяване (ВиК) и строителство;

МЗХ – за общественото водоснабдяване (Напоителни системи) и самостоятелното водоснабдяване в селското, горско и рибно стопанство;

МИ – за самостоятелното водоснабдяване в икономическите сектори;

МЕ – за добивната промишленост, производство и разпределение на електрическа и топло енергия и газ и отделно за ВЕЦ.

□ **В срок до края на месец май министерствата да предложат:**

норми за водопотребление или

други мерки в съответните сектори, които да бъдат включени в ПУРБ или в наредбата за нормите за водопотребление, с които да се осигури повишаване на ефективността на ползване на водите и/или повишаване на степента на възстановяване на разходите в като цяло в секторите Домакинства, Селско стопанство, Индустрия и Услуги

информация за вече предприети действия, чрез които е осигурена ефективност до прага на социална и икономическа поносимост, като министерствата следва да имат готовност да се аргументират пред ЕК при необходимост

Критерий 1

Подкритерий 2. (за водоземане и замърсяване): Разработена е ценовата политика , изисквана от чл.9 от Рамковата директива за водите, като са взети предвид:

Икономическия анализ на водоползването;

Принципът на възстановяване на разходите за водни услуги и в секторите подкрепяни от ЕФРР и КФ, адекватен принос на различните потребители в степен определена в одобрените ПУРБ (аналогично за ЕЗФРСР – условие 5.2);

Когато е уместно, социалните, екологичните и икономическите ефекти от възстановяването на разходите и географските и климатичните условия в региона;

принципът „замърсителят плаща“.

Критерий 1

Действие (з). *Изменение на Тарифата за таксите за водоземане, за ползване на воден обект и за замърсяване и издаване на Наредба, предложена от МЗХ, съгласувано с МОСВ да бъдат определени таксите за замърсяване от дифузни източници в селското стопанство (въведена с изменението на Закона за водите).*

- Ще бъдат увеличени таксата за водоземане и ще бъдат въведени такси за замърсяване, в съответствие с:

- измененията на Закона за водите от 2015 г.;
- решенията по действие 1;

- Таксите за водоземане, за ползване на воден обект и за замърсяване засягат всички сектори;

- Направена е икономическа обосновка и е предложен нов размер на таксите в изпълнения анализ на възстановяване на разходите (но без отчитане на решенията по действие 1).

Критерий 1

Необходимо е:

- в срок до месец април **2016** г. да се разработят:

- *наредбата за таксите за замърсяване от дифузни източници в селското стопанство;*
- *изменение на Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване;*

- в срок до месец май **2016** г. - координирани действия на МОСВ, МРРБ, МЗХ, МИ, МЕ, МТ, МЗ за обсъждане на таксите с браншовите организации и включването им в ПУРБ;

- в срок до месец юли **2016** г. - осигуряване на приемането на Наредбата и на Тарифата от Министерския съвет.

Критерий 2

Подкритерий 1. Държавата членка е приела планове за управление на речните басейни, обхващащи териториите, включени в оперативни програми, които включват приоритети за водни инвестиции.

Действие: Приемане на вторите ПУРБ.

Отговорни: МОСВ, МРРБ, МЗХ, МИ, МЕ, МТ, МЗ, МТСИТ

Проектите на ПУРБ са разработени и публикувани за консултации с обществеността и заинтересованите страни.

Регламентите изискват инвестициите, в секторите имащи отношение към водите, които ще бъдат подпомагани със средства от ЕСИФ, да са включени в ПУРБ.

Критерий 2

Необходимо е:

през месец Февруари **2016 г.** МОСВ да изпрати на министерствата:

- програмите от мерки, които е планирано да бъдат изпълнени в отделните сектори в периода 2017-2021 г.;
- предложение за организиране на среща (в периода Март-Май), с участие на браншовите организации в съответния сектор – по един ден за всеки от ПУРБ.

министерствата осъществяващи политиката в съответните сектори следва да предложат прецизиране на програмите, така че:

- да се осигури включването в тях на необходимите мерки;
- да се осигури изпълнението им в периода 2017-2021 г. ;
- в крайна сметка да се постигне планираното подобряване на състоянието на водите.

- ПУРБ, в които следва да са включени доказателствата за цялостно изпълнение на Критерий 1 и Критерий 2, да бъдат приети от Министерският съвет не по-късно от месец Септември 2016 г. и да бъдат докладвани на ЕК, с което ще е

Настояща ситуация в икономическите сектори

Неефективно ползване и ниска степен на възстановяване на разходите

Данни на Евростат за иззетата вода:		
	м3 на човек	м3 на 1000 евро БДС
За България:	751	182
Средно за ЕС:	357	34

Средно ниво на възстановяване на разходите за България – 46%

Обществен водоснабдяване (ВиК и Напоителни с-ми):

- възстановяване на разходите - 84% (поради ниско ниво на разходи за осигуряване на ефективността)
- неефективно ползване – големи загуби на вода

Самостоятелно водоснабдяване:

- по-ефективно ползване;

Настояща ситуация в икономическите сектори

Неефективно ползване и ниска степен на възстановяване на разходите

Допълнителни данни за ефективността на ползване по икономически дейности в индустрията

2011 г. – първа година след икономическата криза

Водоемкост по икономически дейности (м³ /лв. Брутна Добавена Стойност

Настояща ситуация в икономическите сектори

Неефективно ползване и ниска степен на възстановяване на разходите

Настояща ситуация 2012 г.: Степен на възстановяване на разходите по сектори, с включване и на общественото водоснабдяване в сектора

	Общо	Собствено водоснабдяване	Обществено водоснабдяване
Потребители			
Домакинства	53%	n/a	82%
Индустрия с ВЕЦ	24%	9%	n/a
Индустрия без ВЕЦ	42%	15%	77%
Селско стопанство	83%	1%	101%
Услуги	67%	n/a	84%
ВЕЦ	6%	n/a	n/a

Извод: При този начин на представяне на възстановяването на разходите, степента на възстановяване се повишава, но за сметка на общата ефективност в съответните сектори ,